

VELKOMMEN

Norsk senter for folkemusikk og folkedans vil fremja, verna og føra vidare norske folkemusikk- og folkedanstradisjonar som eit uttrykk for kulturell identitet og som bærer av særeigne kvalitetar.

Digitalisering av audiovisuelt arkivmateriale for ivaretagelse

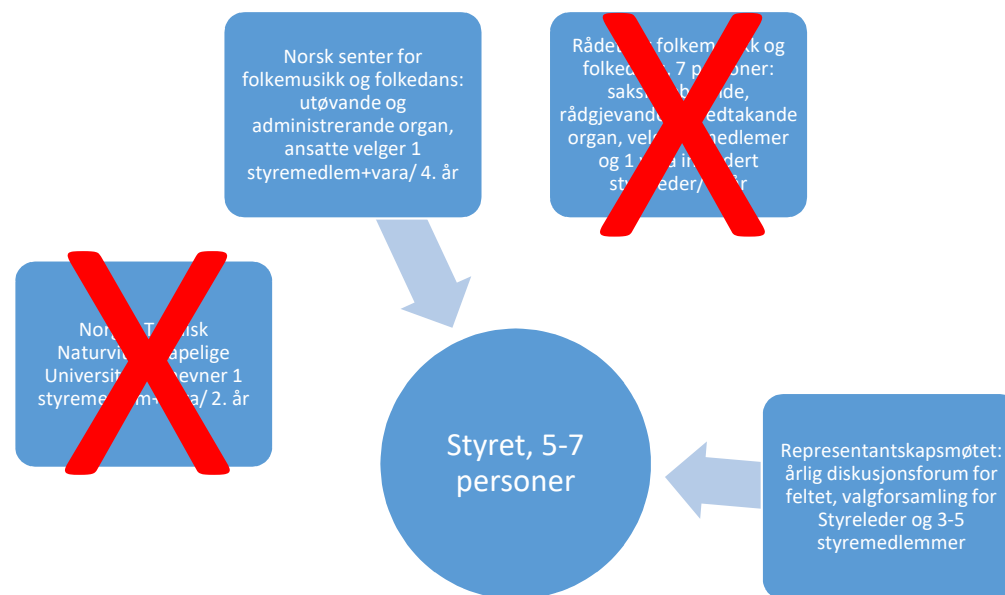
Ranveig Aas og Marit Stranden, Norsk senter for folkemusikk og folkedans, www.fmfd.no
Arkivverket, Erfaringsseminar om bruk av utviklingsmidler på privatarkiv, 14. mai

Norsk senter ~~Stiftinga~~ for folkemusikk og folkedans

- Opprettet som Rådet for folkemusikk og folkedans av Kulturdepartementet (1973)
- Omgjort til stiftelse (1992) med grunnkapital: **599 8mm-filmer** av folkedans tatt opp av Egil Bakka og samarbeidspartnere 1967-72
- 2018: 16 ansatte, 10 årsverk (8 faste) Budsjett på 13,99 millioner,
  - 13,17 driftsstøtte fra Kulturdepartementet, Musikkformål (kap. 323, post 78)
  - 1,6 til **tilskuddsordningen** for feltet

Norsk senter for folkemusikk og folkedans

§ 2. Føremål, <https://www.folkemusikkogfolkedans.no/vedtekter>

Hovudmål

- Å fremja, verna og føra vidare norske folkemusikk- og folkedanstradisjonar som eit uttrykk for kulturell identitet og som bærar av særeigne kvalitetar.

Delmål

- **Samordna innsats** Fungera som reiskap for alle greiner i arbeidet for og med norsk folkemusikk og folkedans slik at kreftene kan samordnast, innsatsen få større tyngde, tilboda kan gjerast meir varierte og ressursane kan utnyttast betre.
- **Sakkunnskap i offentleg forvaltning** Vera ein reiskap for offentleg forvaltning i saker som gjeld norsk folkemusikk og folkedans for å sikra representativitet og sakkunnskap.
- **Vitskapleg arbeid** Dokumentera og granska norsk folkemusikk og folkedans og formidla kunnskapen frå arbeidet.
- **Kvalitet og breidde i folkemusikk og folkedans** Arbeida for auka kunnskap om og forståing for norsk folkemusikk og folkedans, for betra utøving og for auka deltaking og interesse.

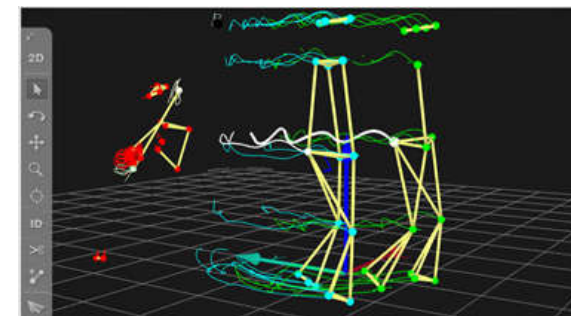

Norsk senter for folkemusikk og folkedans

fremja, verna og føra vidare norske folkemusikk- og folkedanstradisjonar

- Akkreditert NGO (ikke-statlig organisasjon) av UNESCO for å rådgi innen immateriell kulturarv konvensjonen
- Arkivet: unik samling folkedans og folkemusikk, filmer/ lydopptak
- Samlingene er kjernen i forskning, undervisning, videreføring og revitalisering, sceniske forestillinger og museumsutstillinger
- www.bygdadansar.no er største faste prosjektet – få ungdom til å danse
- Museene danser, 2015-2018
<https://museenedanser.wordpress.com/>
  - Utvikle metoder for interaktiv danseformidling av levende dans og arkivmateriale
  - Møteplasser for dansemiljø og publikum
    - Dans for døve og hørende

Norsk senter for folkemusikk og folkedans

Dans med oss. Ei vandrane interaktiv danseutstilling

- 2018 Sunnfjord Folkemuseum, Førdefestivalen
- 2019 Voss Folkemuseum
Garborgsenteret Rogaland
- 2020 Nord Troms Museum
Rørosmuseet
Romsdalsmuseet
- 2021 Hardanger Folkemuseum
Ullensaker museum, Museene i Akershus
Buskerudmuseet

Sosialdansa Norden

- 2020 Scenkonstmuseet i Stockholm
- 2021 Teatermuseum i Helsinki
Norge

**NORDISK
KULTURFOND**

 **Nordisk
kulturkontakt**

Samlingene

- Et av Nord-Europas største arkiv for folkedans og folkemusikk
- Hovedsakelig norsk folkemusikk og folkedans, spesielt bygdedans og runddans fra hele Norge i perioden 1967-1994
- Flere originalsamlinger
  - Egne dokumentasjoner i samarbeid med lokalmiljøet
  - Deponerte/avleverte samlinger
- Noen kopier
- Bygd opp utstyr og kompetanse på digitalisering siden 2006 for å håndtere en rekke ulike formater.

Viken 2016 <http://review.memoriamedia.net/index.php/challenges-in-safeguarding-intangible-cultural-heritage-through-digitization-of-audio-visual-archival-material>

Digitalisert materiale formidles online

Folkedans/folkemusikkporten

Nettside for utlån av film- og musikkmaterieill til undervisning

Start   Lånebetingelser   Registrering   Smakebiter   Kontakt

- 8mm
- 16mm
- DV-serien
- Video hovedserie
- Video master
- XDCAM
- NIDS
- Lydfiler
- Smakebiter
- Roros

User Menu

- Din profil
- Ditt medlemskap

Logg inn

Hei Marit Stranden

[Logg ut](#)

Folkemusikk/folkedansporten | admin@ | Levert av lagtvikk.no

Velkommen til folkemusikk/folkedansporten.no

[Rediger](#)

Nettside for utlån av arkivmateriale fra Norsk senter for folkemusikk og folkedans (Sff)

Nye brukere registrerer seg under fanen «Registrering» og klikker på «Subscribe»

Her kan du søke tilgang til strømming av arkivmateriale (musikk eller dans). Materiale der Sff har avtale med opphavsrettslshaver/opphavsrettsorganisasjon om tilgjengeliggjøring finner du under fanen "Eksempelkutt" (krever brukerkonto) og på senterets Youtube-kanal: <http://www.youtube.com/user/Rffsntret>

Hoveddelen av samlingene er danseopptak gjort for forskning/dokumentasjon. På grunn av personopplysningsloven og åndsverksloven er ikke materialet åpent tilgjengelig. På grunn av klausuleringer vil ikke alt arkivmateriale kunne lånes ut. Materiale kan lånes til personlig bruk til forskning og undervisning.

Materiale som ikke er digitalisert kan du få tilgang til ved å besøke oss på Norsk senter for folkemusikk og folkedans etter avtale.

En fullstendig oversikt over materiale med tilleggsinformasjon om opptakene og danserne/musikerne kan du bare få tilgang til ved å oppsøke Sff-arkivet i Trondheim. Kontakt vårt personale for veiledning: folkedansporten@folkemusikkogfolkedans.no

▶ SPILL AV ALLE

Likte videoer

37 videoer • Sett 59 ganger • Sist oppdatert 10. jul. 2018

☰ ✕

 Norwegian Centre for Traditional Music and Dance [ABONNER](#)

- **Ottar Kåsa. Spel hardingfele A. LK 18**
Jostedalvideo 9:37
- **Sff: Egil Syversbråten - Nordfjorden, springar**
Norwegian Centre for Traditional Music and Dance 5:16
- **Sff: Mari Midtli - Farvel, min venn**
Norwegian Centre for Traditional Music and Dance 3:13
- **Sff: Kjellbjørn Karsrud - Bjøllelåtten**
Norwegian Centre for Traditional Music and Dance 3:27
- **Erlend Viken Trio - Etterdagen**
Vikin 3:41

Lydsamlingene

>4500 lydbærere, 8 analoge format + digitalt skapte filer

Nagra IV-S, innkjøpt i 1977, stadig i bruk til avspilling av filmlyd med låst synkronisering. Nagra er polske for «opptak». Foto: Sff 2013, Kennet Staurset Fåne

samling	alder	omfang	Ordning	Utstyr for avspilling/ digitalisering	Digitalisert	Magasin
Lydbånd ¼"	1950- 1997	3000 (1000 kopi)	registrert i FIOL	X/X	Pågår, ca 10 % digitalisert Utfordringer siste halvår med kompatibilitet mellom hardware og software	19-23°C, 10- 35 % luftfuktighet
DAT- lydbånd	1990- 2003	480 (120, 90, 60 og 30 min)	Papir i perm	X/X Firewire som inkluderte overføring av metadata på tapene. Ville SDI-port gitt bedre oppløsning?	95% Digitalisert Videoverkstedet 2017, fått deponert samling med flere bånd	18°C, 50 % luftfuktighet
MC kassetter	1970- 2000	350	Ikke registrert	X/X 4-spors kassettspiller for pilottone på 30 kassetter til 8mm filmlyd, Bell & Howell	Pågår, 40 % digitalisert	23°C, ? % luftfuktighet
78 plater	1930- 1950	20	Ikke registrert	X/X		19-23°C, 10- 35 % luftfuktighet
Vinyl singler	1960- 1975	101	registrert i FIOL	X/X		23°C, ? % luftfuktighet
LP-plater	1960- 1990	420	registrert i FIOL	X/X		Ibid
CD-plater	1990- 2010	130	Papir i perm	X/X		19-23°C, 10-35 % luftfuktighet
MiniDisc	2002- 2007	40	Ikke registrert	X/X	Digitalisert	23°C, ? % luftfuktighet
Lydfiler	2010-				Digitalt skapt	Server, lokal NAS

Film/videosamlingen

>5700 bærere, 12 analoge format
+ 2 digitalt skapte format

Samling	Alder	Omfang	Ordning	Utstyr for digitalisering	Digitalisert film	Digitalisert lyd	Magasin	Samling	Alder	Omfang	Ordning	Utstyr for digitalisering	Digitalisert film	Magasin
8mm film-samling, mye mørke opptak	1967-1975	650 (3 min)	lister skannet, lydband del av lydbandserien, registrert i FIOL	Avspiller ikke egnet for digitalisering	Digitalisert i lavere oppløsning enn dagens standard, 18 b/s skannet til 16 og 2/3 b/s, 24 b/s til 25 b/s	All lyd er digitalisert, 30 kassetter mangler pilottone	23°C, ? % RH	U-matic	1982-1994	1780; 455 LB, 1325 HB (ca 20 min)	lister i perm, noe registrert i FIOL	X	Beste avspillere må stadig på reparasjon	19-23°C, 10-35 % RH
								Video8/Hi8 kassetter	1988-2000	215 (60 og 90 min)	delvis lister i perm, registreres i FIOL samtidig med digitalisering	X	Egen samling, 100, 80 % digitalisert Deponert samling, 115	ibid
16mm film-samling	1972-1986	1007 filmkutt	filmlister (skannet), lydband del av lydbandserien, registrert i FIOL	Avspiller ikke egnet for digitalisering	Digitalisert av Filmtek 2013 og 2017	Nagra og Tandberg med forskjellig pilottone	18°C, 50 % RH	DV-tape	2000-2015	ca 1900 (120, 90, 60 og 30 min)	registrert i excel og FIOL	X Bedre oppløsning med SDI?	Digitalisert i samme oppløsning som på tape med metadata (firewire)	323°C, ? % RH
								Betacam	1998-2001	Ca 75	lister i perm, registrert i FIOL	Avspiller ikke egnet		19-23°C, 10-35 % RH
VHS-tape	1982-2000	85	registrert i FIOL				19-23°C, 10-35 % RH	Digital Video8	Ca 2000	10				ibid
Betamax	1983-1984	5-7	Kjenner ikke innhold	- avspiller			ibid	DigiBeta	Ca 2000	2		- avspiller		ibid
Ampex bånd 1"	1973, 1977	2	Papir i perm	- avspiller			ibid	DVD	2004-2007	10	Ikke registrert	X		ibid
								MPEG (AVC-HD)	2009-		delvis FIOL, metadata server/papir		Digitalt skapt	Server, lokal NAS
								XDcam	2013-		ibid		Digitalt skapt	ibid

Digitalisering av audiovisuelt arkivmateriale for ivaretagelse

Tid	Aktiviteter/milepæler
Oktober 2017	Innhenting av første pristilbud, søkt kr 294 000, egenandel kr 100 000 Mål: Kjøp av digitalisering av audiovisuelt arkivmateriale for å ivareta informasjonen for fremtiden og lette formidlingen av materialet
Januar 2018	Tilsagn fra Arkivverket på kr 150 000
November 2017 – mars 2018	Uttesting av digitalisering av video8/Hi8 kassetter hos to leverandører og U-matic videokassetter hos en leverandør Konklusjon: leverandørene greier ikke å digitalisere i like bra kvalitet som vi greier selv
Juni 2018	Statusrapport: løser prosjektet ved innleie
August 2018 – juni 2019	Midlertidig arbeidshjelp i delstilling til å digitalisere videoformater ved hjelp av utstyret vi har hos oss
Juli 2019	Rapport til Arkivverket

Arbeidets gang

1. Begynte med Video8 (Hi8) – avspiller streiket med en gang.
2. Begynte med U-matic High-band – avspiller streiket etter en liten stund.
3. Begynte med U-matic Low-band – digitaliserte i noen måneder, så streiket avspilleren.
4. Avspillere til Video8 og U-matic High-band tilbake – digitalisert nesten ferdig Video8-samlinga til sentret.

Utfordringer

- Avspillere som trenger service
- Finne rett programvare (DV/Ukomprimert SD, CFR/VFR)
- Kassetter som begynte å bli for gamle
  - 20% av Video8-samlinga (Særlig Sony og 3M)
    - Eksprimenterer nå med signal-stabilisator (TBC)
- Digitaliseringen krever overvåking
- Registrering samtidig
  - Håndskrifttyding
  - Mangelfull feltregistrering = detektivarbeid for metadata (særlig Video8)

Observasjon

- Samlingen dokumentert med proff-formatet U-matic inneholder mer profesjonelle dokumentasjoner og bedre metadata
- Video8 konsument-formatet er brukt av flere amatører (enklere å bruke) med lavere kvalitet på feltarbeidet og mer mangelfulle metadata

Personer	
Samilar	Bakka, Egil
Samilar	Aksdal, Bjørn
Samilar	Pedersen, Tore

1 Prosjekt
39 Landskappleiken på Rauland 94

Resultater fra digitaliseringen

Per i dag er det digitalisert

- 100 video8/Hi8 kassetter
- 155 U-matic Low-band
- 56 U-matic High-band

Registrert

- Alle bærere
- Innhold på ulike nivåer i FIOLO (video og U-matic)
- Enkeltkutt (U-matic)

Media ID	Medietype	Art	Tittel
RFFVÅ-08-22_1	Video	Rff	Mads Böhle i Fayed, Egypt. Ukjent årstall
RFFVÅ-08-22_2	Video	Rff	Mads Böhle i Fayed, Egypt. Ukjent årstall
RFFVÅ00-12-01_1	Video	Rff	"Farger i fart" Eberg skole Klasse 4a-4b Vol.II v/Egil Trøa
RFFVÅ00-12-01_2	Video	Rff	"Farger i fart" Eberg skole Klasse 4a-4b Vol.II v/Egil Trøa
RFFVÅ01-11-10_1	Video	Rff	Dans 201 Kathileen Quinland Kasset nr. I
RFFVÅ01-11-10_2	Video	Rff	Dans 201 Kathileen Quinland Kasset nr. II
RFFVÅ01-11-10_3	Video	Rff	Dans 201 Kathileen Quinland Kasset nr. III
RFFVÅ01-11-10_4	Video	Rff	Dans 201 Kathileen Quinland Kasset nr. IV
RFFVÅ01?	Video	Rff	Dans 201 Feltarbeid Grete Brunvoll
RFFVÅ02	Video	Rff	Dans 201 Feltarbeid - kontaktimprovisasjon
RFFVÅ04-01-27	Video	Rff	Dans 1005 Feltarbeid Leikaringen Romsdalsmuseet Sigrid Ho
RFFVÅ04-02-29	Video	Rff	Dans 1005 Feltarbeid Interju med Lise Eger (10 min) Innsaml
RFFVÅ04-03-10	Video	Rff	Dans 1005 Feltarbeid 'freestyle undervisning + interju Silje
RFFVÅ04-03-12	Video	Rff	Dans 1005 Feltarbeid: prøver til forestilling, Grete Brunvoll
RFFVÅ04-04-30	Video	Rff	Dans 1005 Feltarbeid Jessica S. Dahl
RFFVÅ06-04-20_1	Video	Rff	Todalen skule, filma av Erling Fiem
RFFVÅ93-04-04_1	Video	Rff	IDP: Newroz [Kurdisk nyttår] Arbeiderforeninga 1av2
RFFVÅ93-04-04_2	Video	Rff	IDP: Newroz [Kurdisk nyttår] Arbeiderforeninga 2av2
RFFVÅ93-04-17	Video	Rff	Tamilsk Kveld Ringve
RFFVÅ93-04-25	Video	Rff	IDP: Internasjonal søndag 2av2 Selsbakk skole i Trondheim
RFFVÅ93-06-25_1	Video	Rff	TMV 1 fredag, AVH-senteret Sheila Chadra.
RFFVÅ93-06-25_2	Video	Rff	TMV 2 Sheila Chandra slutt+Baby Baby+Tuulenkantajat

Evaluering

- Småskala prosjekt: begrenset volum, lav gjennomstrømming
  - + får registrert metadata i fagsystem, kan digitalisere nye samlinger som kommer inn
  - tar lang tid, usikker utstyrspark
- Hva er mest effektiv ressursutnyttelse?
  - Digitalisere selv bygger kompetansen i digitalisering og om egen samling på senteret, men konkurrerer med andre oppgaver
  - Eksterne leverandører krever tid og kompetanse å kvalitetssjekke og følge opp
  - Intern innleie krever tid for å lære opp og følge opp, kompetansen bygges utenfor senteret
- Videre digitalisering
  - Prioriterer digitalisering framfor andre oppgaver – men en del oppgaver kan ikke prioriteres bort
  - MÅ ha ekstern hjelp (nytt utstyr) for formater der vi mangler avspillere
  - Henter inn pristilbud på digitalisering hos større utenlandske leverandører
  - Spent på Nasjonalbibliotekets plan for å hjelpe ABM-sektoren. **Har vi tid å vente på hjelpen?**

Takk for støtten og oppmerksomheten

AKTUELT NORSK SENTER FOR FOLKEMUSIKK OG FOLKEDANS STØTTEORDNINGER AKTIVITETSOMRÅDER/ TJENESTER PRISER REPRESENTANTSKAPSMØTET NYHETSARKIV KONTAKT

VELKOMMEN

Norsk senter for folkemusikk og folkedans vil fremja, verna og føra vidare norske folkemusikk- og folkedansstradisjonar som eit uttrykk for kulturell identitet og som bærer av særeigne kvalitetar.

støtteordninger

Folkemusikkporten

Nettside for utlån av musikk til undervisning.

Folkedansporten

Nettside for utlån av film til undervisning.

BESØK OSS PÅ FACEBOOK

bygda dansar.no